

Kanuni za Ufundishaji zinaweza Kufanya Kazi Kweli

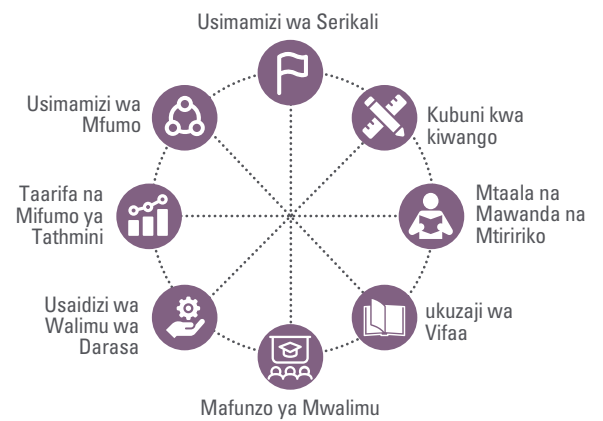
Dokezo kwa Viongozi wa Elimu

Ili nchi yako itambuliwe kama mfumo wa elimu wenye ufaulu wa juu kunahitaji kulenga kuimarisha matokeo ya kujifunza. Elimu ya awali ni msingi thabiti unapowekwa kwa ajili ya kujifunza siku za usoni. Kushindwa kujenga msingi huo kunamaanisha kwamba wanafunzi watahangaika katika kufaulu mitihani yao ya mwisho wa skuliskuli ya msingi katika kuendelea hadi ngazi za juu za elimu. Kwa hakika, ukuzaji wa mtu binafsi wa ujuzi wa kufikiri wa hali ya juu na kufaulu kwa mafanikio ya maisha yote hutegemea ujuzi thabiti wa kusoma na kuandika na kuhesabu ulioendelezwa wakati wa madarasa ya awali.¹

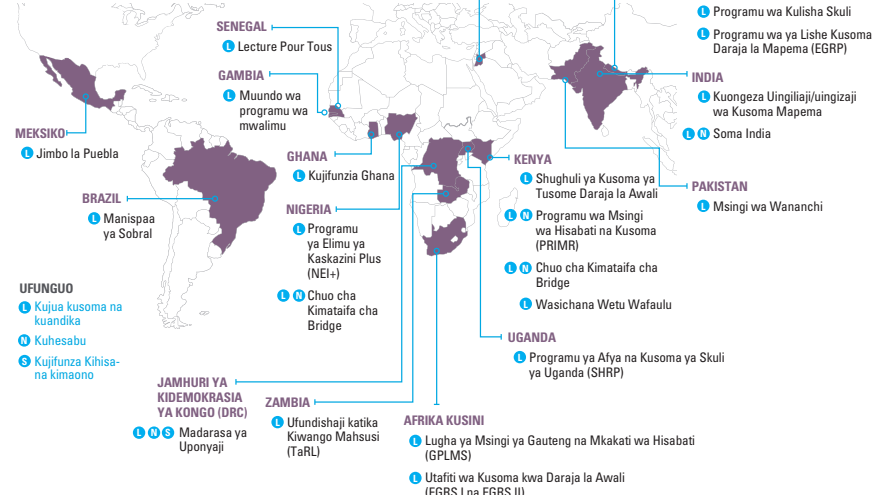
Kutatizika kwa masomo katika 2020 kulikosababishwa na janga la COVID-19 kumewanyima wanafunzi wengi wadogo mafunzo yaliyopangwa wanayohitaji ili kukuza ujuzi wa kimsingi. Vipindi vilivyoongezwa vya kufungwa kwa skuli vinaweza kusababisha mwaka mmoja au zaidi ya kujifunza kupotea.² Utumiaji wa mbinu zinazotegemea ushahidi ili kuimarisha kwa haraka matokeo ya msingi ya kujifunza ni muhimu sasa kuliko wakati mwingine wowote. Kufanya hivyo kutakupa fursa sio tu kurudisha mwaka huu uliopita wa ukosefu wa kujifunza lakini kwa uwezekano wa kujenga mfumo wa elimu ambao ni imara na wenye uwezo bora wa kuongeza matokeo ya kujifunza kusonga mbele.

Kanuni za ufundishaji ni mkabala ulioratibiwa wa uimarishaji wa mafunzo unaojumuishia mipango ya somo kwa walimu, vitabu vya kiada vya wanafunzi, mafunzo ya ualimu yanayolenga stadi na usaidizi unaoendelea wa walimu, mara nyingi ikijumuisha ufundishaji. Programu za kanuni za ufundishaji zina sehemu thabiti wa za uwekezaji, ulioundwa mahususi kwa muktadha wako, ambao hufanya kazi pamoja ili kuboresha matokeo ya ufundishaji na ujifunzaji darasani (tazama Kielelezo cha 1). Programu kama hizi za kanuni za ufundishaji zimeweza mara kwa mara kuboresha ujifunzaji wa darasa la mapema kote ulimwenguni, katika muktadha tofauti. Wanafunzi katika programu wa kanuni za ufundishaji wa Tusome walijifunza kuhusu ujuzi wa miaka miwili wa Kiingereza na Kiswahili katika mwaka mmoja, na watoto katika programu ya SERI nchini India walijifunza ujuzi wa miaka miwili na nusu katika mwaka mmoja pekee. Utekelezaji wa kanuni za ufundishaji kwa utaratibu sio tu kwamba husababisha athari kubwa katika viwango vya kusoma na kuandika na kuhesabu katika madarasa ya awali lakini pia kunaweza kusababisha wachache kuacha skuli, kuongezeka kwa yeye, kuongezeka alama za juu za mitihani, kuridhika zaidi kwa walimu, na matokeo bora zaidi katika miaka ya baadaye ya skuli. Kielelezo cha 2 kinaonyesha programu kubwa za kanuni za ufundishaji zenye ufanisi zimetetelezwa kwa ufanisi. Inaashiria nchi; jina la programu; na kama programu inasaidia maeneo ya kujifunza kusoma na kuandika, kuhesabu au kijamii na kihisia.

Uwekezaji kwa Programu ya Kanuni za Ufundishaji

KIELELEZO CHA 2. Programu za hivi karibu i, za kiwango kikubwa, za kanuni za ufundishaji katika nchi za kipato cha chini na cha kati na ushahidi thabiti wa athari

Je, inakuwaje ili kutekeleza kwa ufanisi mkabala wa kanuni za ufundishaji ulioandaliwa kwa kiwango?

Inachukua umakini

Matokeo bora ya ujifunzaji hupatikana kupitia ufundishaji bora. Mtazamo wa mafundisho ya darasani na ubora wa ufundishaji unahitaji kuelezwa, kuwasilishwa, na kuimarishwa katika mfumo mzima wa elimu. Mara nyingi, mikakati ya uimarishaji inazingatia tu pembejeo kama vile kujenga skuli na kutoa vitabu vya kiada. Lakini kile ambacho walimu hufanya na pembejeo hizo ni muhimu zaidi. Kuweka wazi mbinu za ufundishaji ambazo walimu wanapaswa kuzitumia darasani ambazo zimethibitishwa kufanya kazi na kuzisaidia kupitia njia za kuimarishana ni muhimu. Hii ni pamoja na mafunzo bora, ununuzi na usambazaji wa vitabu unaofaa zaidi na wa bei nafuu, ufundishaji uliolenga zaidi na usaidizi wa walimu, na matarajio ya juu zaidi. Mtazamo unaotoka kwako na viongozi wengine wa elimu wa kitaifa ndio nyenzo kuu.

Inachukua nyenzo zilizounganishwa

Ili kusaidia kurahisisha walimu kutumia mbinu bora za kufundishia, unahitaji kubuni nyenzo za kufundishia kulingana na mfuatano thabiti wa masomo ambayo ni rahisi kufuata.⁴ Masomo hayo yanahitaji kutoa kazi na mazoezi mengi ambayoinaruhusu wanafunzi kufanya mazoezi na kuimarisha ujuzi wao wa kimsingi Wakati huo huo, nyenzo za mwanafunzi zinapaswa kuwa za kuvutia na zinazofaa kwa kiwango chao Hatimaye, na muhimu zaidi, masomo ya mwalimu na nyenzo za mwanafunzi zinahitaji kuunganishwa kwa karibu ili kurahisisha kazi ya kufundisha.

Inachukua mabadiliko katika tabia ya mwalimu

uimarishaji katika matokeo ya kiwango cha kitaifa yataokea ikiwa tu makumi ya maelfu ya walimu watatumia mbinu za kanuni za ufundishaji kila siku katika madarasa yao. Tabia iliyobadilika ya mwalimu ni zaidi ya suala la kuwa na ujuzi unaohitajika—pia inamaanisha kubadili mitazamo na matarajio ya walimu kuhusu maana ya kuwa mwalimu bora. Katika muktadha wa kanuni za ufundishaji, hii inamaanisha kuelewa masomo katika miongozo ya walimu, kuyatekeleza kila siku madarasani, na kutumia utaalamu wa mtu kuboresha ubora wa ufundishaji. Sababu hizi za kitabia zinahitaji kushughulikiwa kama vile, ikiwa sio zaidi ya, ujuzi au sifa za mwalimu. Kufanya hivyo kunahitaji kutumia utafiti na mbinu za sayansi ya mabadiliko ya tabia—kuelewa mitazamo, kanuni, na imani na kubuni afua za mawasiliano na usaidizi kulingana na jinsi vipengele hivi vinahitaji kubadilika Baada ya muda, walimu wanapofahamu na kupata ujuzi wa mbinu za kanuni za ufundishaji, wanajifunza itahitaji mwelekeo mdogo na inapaswa kuungwa mkono ili kukabiliana na kurekebisha orodha yao ya ufundishaji.

Inahitajika kujitolea kwa mfumo uliowekwa wa mafunzo, kufundisha, na ufuatiliaji

Mafunzo ya mara moja hayaleti mabadiliko ya tabia ya kudumu ya mwalimu. Walimu lazima wafunzwe, bila shaka, lakini pia wanahitaji kusaidiwa na kufuatiliwa kila mara wanapotumia mbinu za kanuni za ufundishaji katika madarasa yao. Msaada wa walimu kwa hivyo unahitaji kuachana na kufanya kazi kwa mazoea Hakika, rasilimali zinazotumika katika mafunzo bila ufuatiliaji na usaidizi wa darasani hupotea bure. Inaweza kugharimu zaidi kuanzisha ufuatiliaji wa mara kwa mara na miundo ya usaidizi, lakini mapato yatakuwa makubwa zaidi kuhusiana na mabadiliko ya mafundisho ya walimu na, matokeo yake, kuimarishwa kwa matokeo ya kujifunza. Mfumo huo wa usaidizi wa walimu unaweza pia kutumika kuboresha ufundishaji katika maeneo mengine ya kujifunza na katika ngazi za juu katika mfumo wa elimu.

Inahitaji juhudi za pamoja za utekelezaji

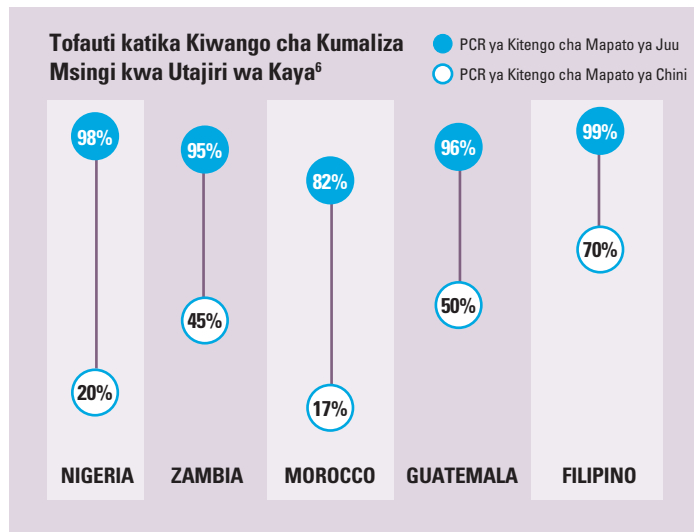
Mfumo wako wa elimu, kama wengi, una uwezekano wa kuwa na programu wa sekta uliofikiriwa vyema unaojumuisha anuwai kamili ya vipaumbele vya uboreshaji na uwekezaji. Kufikia matokeo ya programu kama huo kunahitaji uwezo wa utekelezaji—na mara nyingi hapa ndipo juhudi zinaposhindikana. Kujaribu kutekeleza mageuzi tatanishi katika viwango vyote vya elimu na wasiwasi ni jambo la kutisha hata kwa mifumo inayofanya kazi vizuri zaidi. Utafiti kuhusu mifumo ya elimu yenye ufaulu wa juu unaonyesha umuhimu wa viwango vya kati vya usimamizi. Usimamizi thabiti katika mfumo wote ni muhimu, na umakini endelevu unahitaji kulenga idadi ndogo ya vipaumbele maalum. Kwa kanuni za ufundishaji, vipaumbele hivi muhimu ni mazoezi ya kufundishia, matumizi ya kila siku ya nyenzo, na mfumo wa usaidizi wa walimu. Shughuli hizi za kipaumbele zinahitaji kudumishwa kwa muda wa kutosha ili walimu wakubali kikamilifu mazoea yanayotakiwa na kuanza kuona matokeo ya juhudi zao. Ufuatiliaji wa haraka wa uchukuaji (wa taaluma) wa walimu na matokeo ya mwanafunzi husaidia kufichua ushahidi wa ufanisi, ambao unaweza kutumika kuimarisha na kusisitiza tena mabadiliko yanayotarajiwa.⁵

VIONGOZI WAKU WA ELIMU HUKO
SOBRAL, BRAZILI, WALITUMIA
MBINU ZA KANUNI ZA UFUNDISHAJI
KUHAMIA KUTOKA NAFASI YA
1366 NCHINI HADI NAFASI YA 1,
LICHA YA VIWANGO VYA JUU VYA
UMASKINI JIJINI. MAMBO MUHIMU
KWA MAFANIKIO YA VIONGOZI
ILIKUWA KUWEKA MALENGO
NA SHABAHA ZILIZO WAZI NA
KUIWAJIBISHA KUWAJIBISHA
MFUMO KWA KUYATIMIZA.

Inachukua jitihada za ziada ili kuondokana na hasara na ukosefu wa usawa

Mifumo yote ya elimu ina changamoto ya kushughulikia ukosefu wa usawa na hasara ambazo zimeenea katika jamii kwa ujumla. Wakati wa kutekeleza kanuni za ufundishaji, unapaswa kutambua kwamba baadhi ya jumuiya za skuli bila shaka zitatatizika kuimarika zaidi kuliko nyengine. Kama hatua ya kwanza, ni muhimu kutambua wilaya na skuli kama hizo na kuzipa msaada wa ziada unaolengwa. Kwa mfano, maafisa wa usaidizi wa skuli wanaweza kutembelea skuli zinazotatatizika mara kwa mara; walimu wakuu wanaweza kuangalia na kuwashauri walimu wanaotatatizika mara kwa mara; na mafunzo ya ziada yanaweza kupangwa kwa walimu wanaohitaji kuimarishwa kwa ujuzi zaidi. Kipengele cha usaidizi kwa sehemu zisizojiweza nchini kinapaswa kutengenezwa na kutayarishwa kabla ya wakati na kisha kutumika pale mahitaji yanapofichuliwa kuwa makubwa zaidi.

Picha Kubwa

Unaweza kuwa unauliza, “Lakini ikiwa nitaweka nguvu zangu zote katika kutekeleza kanuni za ufundishaji ili kuimarisha ujuzi wa kimsingi, hiyo inanufaisha vipi kipindi kizima cha kiwango cha elimu ya msingi, bila kusema chochote kuhusu viwango vingine vya elimu?” Matokeo yaliyoimarishwa ya kusoma, kuandika na kuhesabu huwasaidia wanafunzi kufaulu katika masomo mengine, na mfumo bora zaidi wa usaidizi wa skuli unaweza kutumika kuimarisha ubora wa mfumo mzima. Uwezo wa mfumo wako wa kubuni nyenzo za ubora wa juu, kusambaza kwa bei nafuu nchini kote, kulenga kuimarisha ufundishaji, na kusaidia moja kwa moja walimu na skuli unaweza kufadhiliwa kwa manufaa ya masomo mengine na viwango vya daraja (tazama kisanduku cha maandishi kwenye ukurasa uliotangulia). Kuonyesha uboreshaji wa haraka wa ujuzi wa msingi na kisha kutumia uwezo huo uliopatikana kwa mfumo mzima kunaweza kupata usaidizi mkubwa wa umma na kufanya mfumo wako kuwa modeli /kigezokwa nchi zingine. Nyengine Brazil, Meksiko na Kenya hivi majuzi zimetajwa kuwa mifano ya jinsi programu za kanuni za ufundishaji zinavyoweza kusaidia mfumo wa elimu kwa upana zaidi.⁷

Maswali kwa Washirika Wako

Ufundishaji muundo umeonyesha athari kubwa na umetambuliwa na Benki ya Dunia na Ofisi ya Maendeleo ya Kigeni ya Uingereza ya Jumuiya ya Madola kama mojawapo ya “Smart Buys” kwa ajili ya a kumarisha mafunzo katika nchi za kipato cha chini na cha kati.⁸ Viongozi wa elimu wanakabiliwa sio tu na kazi ngumu ya kusimamia mfumo wao, kama ilivyoielezwa hapo juu, lakini pia na kufanya kazi na washirika wa maendeleo ili kutekeleza programu za kanuni za ufundishaji. Katika suala hili, bila shaka unajua vizuri kwamba sio washirika wote ni sawa. Orodha iliyopo hapa chini ina maswali unayoweza kuuliza ili kuhakikisha kuwa washirika watarajiwa wanatoa kile kinachofaa zaidi kwa nchi yako:

- 1 Tunakumbana na rasilimali chache kutokana na COVID-19. Kwa nini kanuni za ufundishaji zinapaswa kupewa kipaumbele wakati rasilimali ni chache?
- 2 Ingawa ninaelewa kuwa inaweza kuchukua nyenzo za ziada kutekeleza kanuni za ufundishaji kwa ufanisi, unaweza kuonyesha ushahidi wa ufanisi wa gharama ya mbinu yako inayopendekezwa?
- 3 Je, ikiwa walimu wetu watapinga mbinu hiyo iliyopangwa? Je, programu hio itakubalika kwao? Je, watafaidika vipi?
- 4 Kiasi gani na kwa uwezo wa aina gani uwezo kutahakikisha kwamba mfumo wetu wa ngazi ya msingi wa kusoma na kuandika na kuhesabu unaweza kuwa na ufanisi zaidi ya muda wa usaidizi wa wafadhili? Ni nini kitakachotwezesha kuendeleza mafanikio yetu katika skuli za msingi ili kuimarisha viwango vingine vya mfumo wetu?
- 5 Je, programu hii itatumiaje rasilimali nilizo nazo?
- 6 Ninaweza kuzungumza na nani ambaye ameendesha programu ya aina hii hapo awali?

NJIA YA KINACHOTAKIWA KUFANYWA

Tunapendekeza kuchanganua kwa makini majibu ya washirika kwa maswali haya unapofikiria kutekeleza programu ya kanuni za ufundishaji. Ingawa programu kama hizo zimeonyesha matokeo makubwa katika ngazi ya kikanda na, katika baadhi ya mambo ngazi ya kitaifa, athari zake zinategemea sana ubora wa utekelezaji na ushirikiano wake wa maana katika mfumo wa elimu. Pia tunakuhimiza kuwa na viongozi wakuu wa kupitia mwongozo wa kanuni za ufundishaji kuhusu vipengele muhimu vya utekelezaji (tazama linki iliopo hapa chini) ili masomo husika yaweze kutumika kwa muktadha wa kipekee wa nchi yako. Kwa kuzingatia matokeo na kwa mwelekeo wa wazi kutoka juu, inawezekana kuimarisha ubora wa elimu kwa njia zinazosaidia mfumo mzima wa elimu na kuchangia katika kuimarisha matokeo ya kujifunza.

RASILIMALI

Waziri Mkuu wa India Narendra Modi kuhusu kuongezeka kwa mwelekeo wa nchi kuhusu msingi wa kusoma kuandika na kuhesabu: https://www.youtube.com/watch?v=Y9JA7VK0e8o&feature=youtu.be&ab_channel=CentralSquareFoundation

Lant Pritchett kuhusu kujifunza kama kipaumbele (video ya dakika 5): <https://www.youtube.com/watch?v=wUehLnWdtxQ>

Luis Crouch kuhusu kesi tatu za upatanishi wa mfumo: <https://riseprogramme.org/publications/systems-implications-core-instructional-support-lessons-sobral-brazil-puebla-mexico>

Complete Series of Structured Pedagogy How-To Guides: <https://scienceofteaching.site/how-to-guides/>

MAREJELEO

- 1 Margaret Kern and Howard Friedman, "Early Educational Milestones as Predictors of Lifelong Academic Achievement, Midlife Adjustment, and Longevity," *Journal of Applied Psychology* 30, no. 4 (2008): 419–430.
- 2 Shiraz Chakera, Deborah Haffner, and Elizabeth Harrop, "Structured Pedagogy: For Real-Time Equitable Improvements in Learning Outcomes," United Nations Children's Fund Eastern and Southern Africa Working Paper, Nairobi, June 2020. <https://www.unicef.org/esa/media/7511/file/ESA-Structured-Pedagogy-2020.pdf>
- 3 Jopo la Ushauri la Ushahidi wa Elimu Ulimwenguni, *Mbinu Zisizo na Gharama za Kuboresha Mafunzo ya Ulimwenguni* (Oktoba 2020). <http://documents1.worldbank.org/curated/en/719211603835247448/pdf/Cost-Effective-Approaches-to-Improve-Global-Learning-What-Does-Recent-Evidence-Tell-Us-Are-Smart-Buys-for-Improving-Learning-in-Low-and-Middle-Income-Countries.pdf>
- 4 Ibid.
- 5 Luis Crouch, "Systems Implications for Core Instructional Support Lessons from Sobral (Brazil), Puebla (Mexico), and Kenya," RISE Insight Series, 2020/020, July 8, 2020. <https://riseprogramme.org/publications/systems-implications-core-instructional-support-lessons-sobral-brazil-puebla-mexico>
- 6 UNESCO, Education for All Global Monitoring Report, "World Inequality Database on Education." <https://www.education-inequalities.org>
- 7 Crouch, "Systems Implications," 2020.
- 8 Global Education Evidence Advisory Panel, Cost-Effective Approaches, 2020.